

Слѣдъ *освѣтляванieto* на знамето дигнала се по-пжтя за Пазарджикъ тѣжката процессия.

— „Дигна са по едно врѣме тѣжката процессия къмъ Т.-Пазарджикскитѣ пжтъ. Тя бѣше наредена така. Най-напрѣдъ стража (авангарда) отъ десетина души конници; послѣ тѣхъ кржстоносецтѣ на четата, попъ Недѣльо, така сжщо вжсѣдналь на конь; подиръ него вжрвеше духовенството, облѣчено съ черковната си одѣжда, съ кржстове и евангелие въ ржцѣте, на чело съ архиереятъ попъ Грую, който чупеше своятъ лудъ конь, като кесаджия. Слѣдъ духовенството идеше Райна Попова съ байряктѣ, около която вжрвѣха десетина души пазители на знамето съ голи ножове въ ржа. Близо до нея слѣдваха пѣвците, които са напѣрѣгаха да пѣятъ бунтовния маршъ, сѣтни шабѣтъ, вжзстанниците, наредѣни двама по двама и тогава множеството. Бенковски вжрвеше отъ страна вжсѣдналь на храненъ атъ, който са исправяше на зандитѣ си крака. Сичко добро, но проклѣти турци побжркаха!“ . . (стр. 61—62).

Сцената: „Освѣтлявание на знамето“ заслужва вниманието на българскитѣ живописци.

На стр. 59 З. Стояновъ казва: „Бенковски не искаше да са чува друго име въ тжржеството, освѣнъ неговото. Гдѣто дойдеше дума да става вжпросъ за палмата на пжрвенството, на славата и диктаторството, той прѣставаше да бжде хрисимъ.“

Истинна ли е, че Бенковски не искаль да чуе друго име при тжржеството, освѣнъ своето? Никой тѣй добрѣ не познава Бенковски, както го познава *Займовъ*; а той *Займовъ*, ще каже, че З. Стояновъ е набѣдилъ героя си въ *грандомания*, отъ която болѣсть той, З. Стояновъ, силно болѣдуваше отъ като стана „вѣтрѣшенъ“ на двореца и „голѣмецъ“ на деня. . . .

Бенковски бѣ отъ скромнитѣ люде; прѣтендираше да знае по-добрѣ отъ другаритѣ си апостоли житейскитѣ тѣнкости и нищо повече. *Грандоманията* е признакъ на болно честолюбие, а Бенковски бѣ здравъ — здравеничекъ въ душевно отношение . . . Горѣ-цитирания откъслекъ ни напомнимъ руската пословица: „съ большой головы на здоровую.“

Тукъ му и мѣстото да забѣлѣжимъ, че едни отъ любимитѣ герои на З. Стояновъ сж *грамматико-фоби* и *грандо-манияци* (Бенковски, Икономовъ); други *руссо-фоби* (Левски, Х. Ботевъ, Л. Каравеловъ); трети *луди гидии* (Ворчо войвода, попъ Грую); четвърти люби-